

Jyty Pirkanmaa ry

Jäsenlehti
2/2017

Tulevia jäsen-
tapahtumia!

Edunvalvonta:
Työvuoroluettelo ja
sen muuttaminen

Sisältö tässä numerossa

Puheenjohtajan palsta.....	3
Edunvalvonta: Työvuoroluettelo ja sen muuttaminen	4
Ajankohtaista: Kokouskutsu	6
Kuulumisia kentältä: Agenttikoulutuksen satoa	7
Kuulumisia kentältä: Asiaa liittovaltuustosta	8
Kuulumisia kentältä: Tervehdys Hämeenkyröstä	9
Kuulumisia kentältä: Kuulumisia Nokialta.....	10
Työhyvinvointi: Sisäilmaongelmien ongelmista.....	11
Mitä tuli tehtyä: Uuden yhdistyksen avajaisjuhlat.....	14
Mitä tuli tehtyä: Pohjalaisia-ooppera	15
Tulevia tapahtumia: Lähde kouluttautumaan	16
Tulevia tapahtumia: Hemmotteluhoidot	17
Tulevia tapahtumia: Musiikillinen matka Tukholmaan	18
Tulevia tapahtumia: Cats-suurmusikaali.....	19
Tapahtumakalenteri	20
Senioritoiminta.....	21
Luottamusmiehet	22
Yhdistyksen hallitus ja toimihenkilöt.....	23

Etukannen kuva: A. Hirvonen

Jyty Pirkanmaa ry:n jäsenlehti

Päätöimittäjä Kirsi Kuukkanen
Tiedotusvastaava Aino Hirvonen
Taitto Susu Kaukinen

Painopaikka Grano, Tampere
Painosmäärä keskimäärin 1.600 kpl
Jäsenlehti numero 3/2017 ilmestyy
kesäkuussa.

Löydät meidät myös täältä:
<https://jytypirkanmaa.jytyliitto.net>

Kevättä rinnassa

Aurinko paistaa ja päivä on pidentynyt. Sen huomaa jo ihmisten asenteissakin. Suomi herää taas eloon pitkän talvihorroskauden jälkeen.

Alkuvuosi on ollut täynnä monenlaista toimintaa uuden yhdistyksen myötä. Työmarkkinoiden näkökulmasta on odotettu kikysopimuksen täytäntöönpanoa ja jäsenistöllämme on työpäivät pidentyneet sen sovitun 6 minuuttia päivässä. Lisäksi hallitus odottaa, että työmarkkinajärjestöt valmistelevat ns. "Suomen mallin". Uutisia kuunnellessa ja omia huomioita tehdessä näyttää siltä, että menemme kohti liittokierrosta.

Toivoa sopii, että alkaisimme nähdä jo pienen auringonsäteen ja valonpilkahduksen pitkäaikaisen tinkimisen jälkeen ja liittokierroksella saataisiin palkansaajien ostovoimaan vaikuttavia sopimuksia (uskaltaisinko sanoa myönnetyksiä) aikaan.

Toki olemme saaneet lukea, että joidenkin henkilöiden mielestä suomalaiset ansaitsevat liikaa ja nauttivat liian suurista palkoista. Tämä on se toinen puoli. Olen aivan samaa mieltä, että jotkut suomalaiset ansaitsevat liikaa ja saavat liian suurta palkkaa. Etenkin kun näitä sammakoita suustaan päästäneen henkilön kuukausiansio on tuplaten tai triplaten keskitasoisien suomalaisen vuosiansion verran. Ja peilaten tätä ansiotasoa myös niihin, jotka joutuivat nyt kärsimään perustoimeentulotuen siirtymisestä kunnilta valtion virastolle. Tämä ei ole kenenkään työntekijän aiheuttamaa, vaan aiheutuu vääristä päätöksistä. Suurin syy on se, että asioista päättävät johtohenkilöt ovat niin vieraantuneet tavallisesta työnteosta ja normaalielämästä, että he eivät ymmärrä päätöksensä merkitystä tavalliselle palkansaajalle tai tavalliselle kansalaiselle.

Puheenjohtajan palsta

Samassa yhteydessä puhutaan siitä, miten ammattijärjestötoiminta on "aikansa elänyt", "dinosaurusajan jäännös" ja "valmis heitettäväksi romukoppaan". Näin sanotaan, jotta päästäisiin mellastamaan palkansaajien etujen heikennysmaastossa vieläkin paremmin kuin tällä hetkellä. Juuri tällä hetkellä ammattijärjestöjä tarvitaan enemmän kuin koskaan ennen, neuvottelemaan meidän ja heidän puolesta kaikkia hyödyttävää ja tasa-arvoista yhteiskuntaa koskevia sopimuksia. Olemme jokainen vastuussa omasta työstämme ja omista päätöksistämme, mutta myös muiden työstä ja päätöksistä yhdessä.

Lehden ilmestyessä olemme saaneet Suomeen uudet päättäjät kuntiin. Toivottavasti uudistuneen, vastuunsa kantavan ja Suomen uuteen kukoistukseen nostavan, innovatiivisen vaikuttajapolven.

Toivottavasti myös sinä kävit äänestämässä, sillä vain niin voit vaikuttaa!

Hyvää alkanutta vuotta!

Kirsi Kuukkanen
puheenjohtaja

Työvuoroluettelo ja sen muuttaminen

Työaikalain alaisia töitä varten on työnantajan laadittava työvuoroluettelo, josta käy ilmi vi-
ranhaltijan/työntekijän säännöllisen työajan al-
kamis- ja päättymisajankohdat sekä päivittäiset
lepoajat.

Työvuoroluettelon tarkoituksena on vahvistaa
täsmällisesti työntekijän työaika. Työvuoroluete-
loon merkitään myös työntekijän lepotauot,
kuten ruokatauko. Vapaa-aikana työntekijä ei
ole työnantajan käytettävissä, ellei erikseen ole
sovittu esim. varallaolosta.

Työvuoroluettelo laaditaan samaksi ajanjak-
soksi kuin työajan tasoittumisjärjestelmä, jos
sellainen on käytössä. Joskus työvuoroluettelon
laatiminen ei ole mahdollista koko tasoittumis-
järjestelmää vastaavaksi ajaksi. Tällöin työvu-
oroluettelo tulee laatia niin pitkäksi ajaksi kuin
mahdollista.

Työvuoroluettelo tulee antaa työntekijälle kir-
jallisesti tiedoksi viimeistään viikkoa ennen siinä
tarkoitettua työaikajakson alkamista.

Työntekijälle tiedoksi annettu ja vahvistettu
työvuoroluettelo on sitova.

Vahvistetun työvuoroluettelon muuttaminen
voi tapahtua vain painavan syyn nojalla tai pe-
rustellusta syystä. Tulkinat siitä, mikä katso-
taan painavaksi tai perustelluksi syyksi työvu-
oroluettelon muuttamiselle, vaihtelevat hieman
eri työehtosopimuksissa ja työaikalaisissa, mutta
yleensä kyseessä jokin ennakoimaton ja yllätyk-
sellinen tapahtuma. Joka tapauksessa työvu-
oron muuttamiseen oikeuttavan perustellun syyn
olemassaolo on kussakin tapauksessa harkittava
tapauskohtaisesti.

Virheellisen työvuoroluettelon saa aina korjata.

Jos työvuoro on suunniteltu alun perin vajaan
esim. työvoimapulan vuoksi, kyseessä ei ole

ennalta arvaamaton tai yllätyksellinen syy, joka
muodostasi hyväksyttävän syyn työvuoroluete-
lon muuttamiselle. Työnantajan tulee alun perin
huolehtia työvoiman riittävydestä.

Myös aikahyvitysten lisääminen tai vähentämi-
nen on työvuoroluettelon muuttamista eikä sitä
saa tehdä ilman perusteltua syytä.

Työvuoroluettelo voidaan sopia muutettavak-
si myös työntekijän pyynnöstä. Työntekijä voi
myös suostua työvuoroluettelon muutokseen,
vaikkei painavaa tai perusteltua syytä olisikaan.
Työntekijöiden tulee kuitenkin suhtautua suos-
tumuksenvaraisiin muutoksiin kriittisesti, sillä
yleisenä joustokeinona käytetty suostumuksen-
varainen työvuoroluettelon muuttaminen syö
yleensä ylityökorvauksia.

Oikeus työvuoroluettelon muuttamiseen on ero-
tettava ylityön tekemiseen tarvittavasta suos-
tumuksesta. Ylityön tekeminen perustuu aina
työntekijän yksittäistapauksessa antamaan suos-
tumukseen, eikä työntekijällä ole yleistä velvolli-
suutta tehdä aina tarvittaessa ylityötä. Jos työ-
vuoroluettelon muutos johtaa ylityön tekemiseen,
työntekijä voi kieltäytyä ylityön tekemisestä.

Jaksotyössä ylityötä ei lasketa päivittäin eikä
viikoittain, vaan jaksoittain. Kolmen viikon jak-
son päättymisen jälkeen tiedetään, onko ky-
seessä olevalla jaksolla syntynyt ylityötä vai ei.
Jos perusteltu syy on olemassa, voidaan jak-
sotyössä muuttaa työvuoroluetteloita siten, että
toiseen kohtaan lisätään tunteja ja toisesta niitä
vähennetään, jolloin ylityötä ei muodostu. Tämä
edellyttää kuitenkin kahta erillistä, itsenäistä pe-
rusteltua syytä, ensimmäistä tuntien lisäämisel-
le tai toista tuntien vähentämiselle.

Kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen mukaan
ylityön muodostuminen ei ole pätevä syy muuttaa
työvuoroluetteloita (III luku 30 § 2 momentti). Näin
ollen työvuoroluetteloita ei saa muuttaa vähentä-

mällä tunteja pelkästään sen vuoksi, että jakson
lopussa säännöllinen työaika muuten ylittyisi ja
muodostuisi korvattavaa ylityötä. Myöskään tun-
tien alittuminen ei ole pätevä syy työvuoroluettelon
muuttamiselle.

Jos työntekijä on jo aloittanut työvuoronsa tai
saapunut työvuoroon, kyseessä olevaa työvu-
oroa ei voi enää muuttaa.

Tiivistettynä

- Työvuoroluettelo on annettava viimeistään
viikkoa ennen työaikajakson alkamista.
- Vahvistettu työvuoroluettelo on sitova.
- Työvuoroluettelon muuttaminen vaatii aina
tapauskohtaisesti harkitun perustellun syyn.
- Perusteltu syy voi olla esimerkiksi yllättävä
poissaolo.
- Jo aloitettua työvuoroa ei voi muuttaa.
- Ylityön muodostuminen tai tuntien alittumien
ei oikeuta työvuoroluettelon muuttamiseen.
- Varallaolosta on sovittava työntekijän kanssa.
- Vaikka työvuoroluettelon muuttamiselle olisi
peruste, työntekijä voi aina kieltäytyä ylityöstä.

Tampereen kaupunki

Toimistotyöajan taukokäytännön muuttaminen

Työsopimussuhteisten osalta neuvottelut siis
päätyivät erimielisyyteen tammikuussa. Työn-
antaja tarjoaa kompensatioita niille työnteki-
jöille, jotka antavat suostumuksensa muutok-
seen viimeistään 21.4.

Virkasuhteisten osalta neuvottelut työnantajan
kanssa ovat käynnissä vielä tätä kirjoittaessa. Mi-
käli neuvotteluissa päästään sopimukseen kom-
pensaatioista, ne koskevat sekä suostumuksensa
antaneita virka- että työsuhteisia henkilöitä.

Aino Hirvonen

Kutsu

Jyty Pirkanmaa ry:n kevätkokoukseen

Aika	Keskiviikko 17.5.2017 klo 17.30
Paikka	Solo Sokos Hotel Torni Tampere, Ratapihankatu 43, Tampere
Vierailija	Kokouksen aluksi klo 17.00 suunnittelija Ellinoora Vesala kertoo SASKin eli Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskuksen toiminnasta
Tarjoilu	Noin klo 18.15 alkaen Salaattibuffet, kahvi/tee + makea kahvileipä
Ilmoittautuminen	Tarjoilun vuoksi ilmoittautumiset 27.4.2017 mennessä yhdistyksen kotisivuilla http://jytypirkanmaa.jytyliitto.net tai puhelimitse yhdistyksen toimistoon 03 212 0269

Kokouksen asiat

- Käsitellään hallituksen antama edellisen vuoden toimintakertomus ja päätetään toimenpiteistä, joihin kertomus antaa aihetta.
- Käsitellään vuoden 2016 tilinpäätös ja tilintarkastajien lausunto, vahvistetaan tilinpäätös ja päätetään vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle ja muille tilivelvollisille.
- Päätetään ylijäämän käyttämisestä tai mahdollisen tappion peittämisestä.
- Päätetään miten kokouskutsut julkaistaan, huomioon ottaen 13 §:n määräykset.
- Valitaan tarvittaessa jäsenyhdistyksen edustajat ja riittävä määrä varaedustajia Jytyn sen vaalipiiriin kokoukseen, johon yhdistys kuuluu.
- Käsitellään jäsenaloitteet ja hallituksen vastaukset niihin.
- Päätetään muista kokoukselle esitetyistä asioista huomioon ottaen yhdistyslain 24 §:n määräykset.

Tervetuloa

Hallitus

Jyty-agentit Virroilla

Yhdistyksemme on aloittanut uudistumisensa jäsentä lähellä olevana yhdistyksenä kouluttamalla aktiiveja Jyty-agentteja 25.-26.3.2017 Marttisen lomakeskuksessa Virroilla. Mukaan pääsi tällä kertaa 17 aktiivia.

Marttisen nuoriso- ja lomakeskus on varmasti kesällä todella upea ja ainakin allekirjoittanut toivoo pääsevänsä sinne lomalla perheen kera. Keittiön loihdinta kotiruoka pesee mennessään paremmatkin Michelin-ravintolat juuri leivottuine aamiaissämpylöineen ja henkilökunnan ystävällisyys, joustavuus ja palveluhalu hakee vertaistaan. Majoitustilat ovat siistit ja mukavat. Pimentyvässä lauantai-illassa saimme kuunnella ulkona myös joutsenien kisailua. Oman pikantin lisämakunsa toi myös lisäksemme lauantaina paikalla ollut 150-päinen nuorisojoukko, joiden iloista lauluntaa oli hauska kuunnella.

Jotta ei mentäisi vain paikan kehumiseksi, oli ohjelmassa koulutusta ja virkistystä sulassa sovussa aamusta iltaan. Ensimmäiset reissulaiset lähtivät Urjalasta matkaan lauantai-aamuna jo puoli kahdeksan aikaan ja pikkubussi kiersi usean kunnan kautta Virroille. Lauantaina kävimme läpi toisiin tutustumista, Jyty-agenttien ja paikallistoimikuntien tehtäviä sekä mietimme, miten toimintaa päästään parhaiten aloittamaan. Sunnuntaina jatkettiin vapaa-aikatoimikunnan ja tiedotustoimikunnan sekä hallituksen tehtävien puolia, mietittiin luottamusmiesten roolia, evästettiin liittovaltuutettuja tulevan kokouksen asioiden osalta ja annettiin palautetta toiminnan aloituksesta.

Agentti?

Jyty-agentti on yhdistyksen paikallinen yhteistyöjäsenenä apuna. Paikalliset Jyty-agentit löytyvät kotisivuiltamme <https://jytypirkanmaa.jytyliitto.net/yhdistyksemme/paikallistiimit/>

Asiapitoisen koulutuksen vastapainona oli humoristi-trubaduuri *Juhani Viidan* ja hahmo-koomikko *Olavi Heittolan* ohjelmapaketti, joka koostui Juhaniin lauantaina pitämästä tsemppi-luennosta ihmisenä kasvamisesta ja positiivisen asenteen merkityksestä sekä illan kilpailuhenkisestä aivojumpasta Smart Gamesien parissa. Sunnuntaina ennen lähtöä Juhani ja Olavi järjestivät meille nauruterapiaa kirkkoherran, kuuluisimman virtolaisen *Martti Kitusen* ja piikalikan voimin. Yhdistyksen puheenjohtajana ja ryhmänvetäjänä jouduin vielä kirkkoherran lukukinkereille esilukijaksi. Selvisin siitä paremmin kuin kuulemani mukaan edellisen ryhmän vetäjä, joka oli saanut tukkapölyä ja joutunut pöydän alle. Minulle lankesi vain laiskanlänkyä. Täytyy myöntää, ettei tuo vanhan suomenkielen kirjoitusasun lukeminen ihan sujuvasti mennyt.

Viikonloppu oli täynnä asiaa ja hyvä tapa tutustua toisiin ja verkostoitua. Tämä kannattaa jokaisen jäsenenkin muistaa ja lähteä erilaisiin liiton ja yhdistyksen järjestämiin koulutuksiin. Niistä saa itselleen paljon.

Kirsi Kuukkanen

Kaipaamme uusia Jyty-agentteja mm. Lempäälään, Ylöjärvelle, Nokialle, Hämeenkyröön, Tampereelle (mm. kulttuuri- ja vapaa-aika), Vesilahteen, yksityisille työnantajille Tampereella jne.

Jos kiinnostuit, ota yhteyttä puheenjohtajaan: puheenjohtaja@jytypirkanmaa.fi

Liittovaltuustokuulumisia

Liittovaltuuston ylimääräinen kokous pidettiin 28.–29.3.2017 Vantaalla. Paikalla olivat kaikki 43 varsinaista valtuutettua sekä liiton hallitus ja toimihenkilöitä. Valtuutetut saivat kuulla ajankohdaisia asioita edunvalvonnan osalta, painopiste sote-maakunta-uudistuksen valmistelussa. Vieraillevana asiantuntijana selvensi uudelle valtuustolle päätöksenteon merkitystä siviilioikeuden professori *Heikki Halila* Helsingin yliopistosta.

Päätösasioissa käytiin lähetekeskustelua valmistelua varten liittoa koskevista isoista päätöksistä kuten yhdistysten yhtenäiseen jäsenmaksuun siirtymisestä sekä yhdistysrakenteen muutoksesta. Voimme todeta, että Jyty Pirkanmaa on etujoukoissa yhdistysrakenteen muutok-

sesa ja meitä käytettiin yhtenä esimerkkinä, millainen tulevaisuuden yhdistys voisi olla. Järjestöjohtaja *Ari Sauroksen* sanoin tavoitteena on ns. maakuntayhdistykset. Yhdistysten yhtenäinen jäsenmaksu toisi jäsenistölle valtakunnallisesti tasa-arvoisemman jäsenyyden paikakunnasta riippumatta ja yhdistyksille sekä liitolle selkeämmän toimintatavan.

Lisäksi valtuusto valitsi STTK:n hallitukseen puheenjohtaja *Maija Pihlajamäen* henkilökohtaiseksi varajäseneksi loppukaudeksi *Ismo Hoskarin* Länsi-Suomen alueelta.

Seuraavan kerran liittovaltuusto kokoontuu 23.–24.5.2017 Helsingissä.

Tervehdys Hämeenkyröstä!

Olen Raija Vuorinen ja melkein koko ikäni asunut Hämeenkyrössä. Perheeseeni kuuluu kaksi aikuista tytärtä ja kaksi aivan ihanaa lastenlasta. Työnteon ohella harrastan ulkoilua ja aivotoimintaa pidän yllä ratkomalla sudokuja ja ristikoita.

Töissä olen Hämeenkyrön kunnan teknisissä palveluissa. Työurani teknisissä palveluissa on alkanut vuonna 1990. Tehtävänimikkeeni on toimistosihiteeri ja toimenkuvaani kuuluu yleislaskutus, ostolaskujen käsittely, teknisen toimiston arkiston hoito, teknisen lautakunnan sihteerin tehtävät sekä lisähaasteena vuoden vaihteessa käyttöön otettu uusi kokoushallintajärjestelmä. Työtehtäväkenttäni on laaja ja monipuolinen ja toisinaan myös kiireinen. Kahta samanlaista päivää ei ole ollut ja se on myös yksi tekijä, joka saa minut pitämään työstäni yhä edelleen.

Jytyyn ja Jyty Hämeenkyröön (silloinen KVL) olen liittynyt vuonna 1987. Aluksi vaikutin perusjäsenenä, mutta vuonna 1990 aloitin sihteerin tehtävät ja tätä tehtävää hoidin aina vuoteen 2011 saakka. Jyty Hämeenkyrön puheenjohtajana olin vuodet 2012–2016. Olen ollut myös liittovaltuuston varsinaisena jäsenenä edellisen nelivuotiskauden. Parhaat oppini ja tietoni yhdistystoiminnasta olen saanut meidän entiseltä ak-

tiiviltamme ja puheenjohtajaltamme, nyt jo eläköityneeltä, Leila Koskiselta. Kiitos siitä hänelle!

Tässä sivussa on vielä tullut hoidettua Hämeenkyrön kunnan päaluottamusmiehen ”virkaa” vuodesta 1994 alkaen. Tähän luottamustehtävään olisi kyllä paikka avoimena, jos jotakuta hämeenkyröläistä jäsentä kiinnostaa.

Yhdistyksemme jäsenmäärän pienentyessä lähdimme mekin mukaan Tampereen seudun yhdistysten yhdistymishankkeeseen ja nyt olen tämän uuden yhdistyksen – Jyty Pirkanmaa ry:n – jäsen. Enkä ole vielä kukaan malttanut luopua aktiivisesta osallistumisesta Jytyn toimintaan, koska olen myös tämän uuden yhdistyksen hallituksen jäsen.

Yhdistystoiminta on aina ollut lähellä sydäntäni ja olen kokenut, että olen saanut siitä paljon enemmän kuin mitä itse olen siihen toimintaan antanut. Toivon, että myös nykyiset jäsenet voisivat kokea yhdistystoiminnan yhtä palkitsevaksi ja osallistuisivat tarjolla olevaan ja todella monipuoliseen yhdistystoimintaan samalla innolla. Tekijöitä aina tarvitaan.

*Hyvää kevättä kaikille!
Raija*

Finnkinon leffalippuja jäsenille

Leffalippujen lunastaminen on taas ajankohtaista, eli jokainen jäsen saa keväällä ja syksyllä lunastaa 2 kpl Finnkinon leffalippuja 5 euron kappalehintaan.

Leffalippuja voi käydä lunastamassa yhdistyksen toimistolla Hämeenkatu 5A, 5.krs tiistaina 23.5.2017 klo 14–18, mikäli ei ole tänä keväänä vielä leffalippuja hakenut. Samalla voi hakea myös CATS-musikaaliliput.

Leffalippuja voi lunastaa myös Jyty-agenteilta ainakin seuraavista toimipisteissä: Akaa, Kangasala, Nokia, TAYS/PSHP, Tampere/Sarvis ja Tampere/Tietotalo

Varaa leffalippusi etukäteen nettisivuiltamme <https://jytypirkanmaa.jytyliitto.net/ilmoittautumiset-tapahtumiin/>

Toimiston hakuaika on mainittu yllä. Agenttien toimipistejakelun osalta merkitse haluamasi hakupaikka varauksen yhteydessä ja ilmoita sähköpostiosoitteesi. Jyty-agentti ottaa yhteyttä sinuun, milloin ja missä leffaliput ovat noudettavissa.

Toimipistejakelupaikkoja tulee jatkossa lisää, kun Jyty-agenttien toiminta vakiintuu.

Kuulumisia Nokialta

Nokian kaupunki viettää 80-vuotisjuhlavuottaan tänä vuonna. Valtuuston juhlakokous oli maanantaina 6.3.2017. Kokouksen jälkeen oli vielä pienimuotoinen kutsuvierastilaisuus, jonne kaikista ammattijärjestöistä oli kutsuttu edustus. Pirkanmaan Jytyä tässä tilaisuudessa edustivat *Irmeli Kivelä* ja pääluottamusmies *Eija Koivu*.

Työterveys

1.1.2017 alkaen Nokian työterveyspalvelut hoitaa Suomen Terveystalo Oy. Tämä toimii ainakin toistaiseksi entisen Viisarin tiloissa Souranderintielle. Muutos toi mukanaan uutta työterveyspalveluihin. Nyt henkilöstöllä on oikeus hakeutua työterveyshuoltoon jo ensimmäisestä sairastumispäivästä lähtien, jos katsoo käynnin olevan tarpeellinen.

Esimiehellä on edelleen oikeus myöntää sairauslomaa ilman lääkärintodistusta seitsemäksi kalenteripäiväksi. Alkamisajankohdaksi katsotaan ensimmäinen sairastumispäivä. Jos sairausloman tarve jatkuu vielä esimiehen myöntämän seitsemän sairauslomapäivän jälkeen, pitää kahdeksannesta kalenteripäivästä olla lääkärintodistus.

Vuosiloman säästäminen ja säästövapaan pitäminen

Henkilöstöpäällikkö on tarkentanut ohjeita vuosiloman säästämisestä ja säästövapaan pitämisestä. Tarkennettu ohje tuli voimaan 1.3.2017. Ohjeessa korostetaan sitä, että kunkin vuosilomavuoden vuosilomat tulisi pitää. Jos kuitenkin lomaa jätetään säästöön, pitää säästövapaan ajankohdasta sopia samalla, kun työnantaja vahvistaa loman säästämisen.

Ohjeistus ei koske ennen 1.3.2017 säästettyjä lomapäiviä. Tiedän, että joissakin paikoissa esimiehet ovat asian tulkinneet virheellisesti, mutta tarkennettu ohje koskee siis vain 1.3.2017 jälkeen säästöön siirrettyä lomaa.

Säästövapaan pitämisestä on kuitenkin aina sovittava esimiehen kanssa aivan samoin kuin vuosilomasta sovitaan.

Sote- ja maakuntauudistus

Mukavasti samana päivänä juhlakokouksen kanssa oli järjestöt kutsuttu ensimmäiseen yhteistointaneuvotteluun sote- ja maakuntauudistuksen tiimoilta. Tässä vaiheessa käsitellään liikkeen luovutukseen liittyvien periaatteiden mukaisesti liikkeenluovutuksen ajankohtaa ja periaatteita sekä henkilöstöä koskevia toimenpiteitä ja niiden seurauksia. Kaupungin koko organisaatio käydään läpi ja katsotaan, ketkä työntekijöistä ovat liikkeen luovutuksen piirissä.

Kaupunginjohtaja on etukäteen ilmaissut huolensa siitä, että sellaisetkin työsuhteet pitäisi huomioida, joissa kaksi henkilöä tekee vaikkapa 40 %:sta työaika. Hänen mielestään näistä toinen kuuluisi siirtyvään henkilöstöön. Nokialla yt-neuvotteluja käydään jatkuvan neuvottelun periaatteella.

Tietoverkko-ongelmat

Tätä kirjoittaessani Nokialla on taas kerran tietoliikenneverkko alhaalla eikä mikään toimi; ei sähköposti, ei ohjelmat eikä netti. Tätä taitaa työelämä olla joka puolella meidän työympäristöämme. Minulle voi soittaa työaikana numeroon 050 395 8730. Vastaa tähän aina ollessani töypöytänä vieressä. Vaikka palkanlaskentaan on soittoaika, se ei koske luottamusmiehen kanssa hoidettavia asioita. Kotiinkin voi soittaa 050 599 1606. Sitten kun sähköposti toimii, viestiä voi lähettää eija.koivu@nokiankaupunki.fi.

Oikein mukavaa kevättä ja pian koittavaa kesää!
Eija Koivu

Sisäilmaongelmien ongelmista

Vietämme suurimman osan ajastamme sisätiloissa, joten hengittämämme sisäilman laadulla on merkitystä.

Huono sisäilma voi aiheuttaa työntekijöille oireita ja sairastelua, jopa pysyvää terveyden menetyksiä. Huonosti voivan ja sairastelevan ihmisen työkyky ei ole kohdallaan. Ihmiset ovat erilaisia, osa ei oireile, vaikka työskentelisi vuosia työpaikassa, jossa on sisäilmaongelma ja jotkut voivat saada hyvinkin rajuja oireita jo lyhyen altistuksen jälkeen.

Viime vuosina sisäilmaongelmat ovat kautta Suomen olleet runsaasti esillä myös mediassa. Kiinteistöjen rakennuskannassa on ongelmia. Kiinteistöjä ei ole riittävästi korjattu tai on korjattu väärin. Kiinteistöjen huolto ja kunnossapito on tärkeää, korjausvelan kertymistä tulisi välttää.

Hyviksi katsotut rakennustaparatkaisut ovat vuosikymmenten aikana vaihdelleet. Se minkä menneinä vuosina on luultu olevan hyvää, on myöhemmin osoittautunut huonoksi. Ne ratkaisut ovat tulleet kalliiksi, niin inhimilliseltä kannalta katsottuna, kuin myös taloudellisesti.

Tämän päivän rakentaminen ei saa synninpäästöä. Tehdäänkö liian ilmatiiviitä ja teknisesti haavoittuvia taloja. Rakennusaikataulut ovat tiukkoja, rakenteet eivät ehdi kuivaa tarpeeksi ennen seuraavaa työvaihetta. Uusista rakennusmateriaaleista ja niiden terveellisyydestä ei välttämättä tiedetä tarpeeksi. Tulevat vuodet kertovat, mitä virheitä tämän päivän rakentamisessa on tehty.

Vanhan kansan rakentaminen oli järkevää ja talot oli tarkoitettu kestäväksi "isältä pojalle". Monet niistä taloista, jotka tehtiin pääosin muuta maastoa korkeammalle, hirrestä, kunnan harjakatolla ja korkealla luonnonkivi perustuksella ovat edelleen esim. koulukäytössä tai asuntoina. Toki päivityksiä on vuosikymmenten aikana

tehty. Silloin ei mietitty energiataloudellisuutta, puuta oli poltettavaksi ja puun suhteen oltiin usein omavaraisia. Nythän puulämmitys on vaarallista, jos lehtiä on uskomisen. Ilmanvaihtokin oli hyvä - veti joka nurkasta.

Sisäilma-asioista tiedetään jo paljon, mutta ei vielä kuitenkaan riittävästi. Sisäilmaongelmat ovat monimuotoisia ja toisinaan vaikeasti selvitettäviä. Sitä voisi verrata salapoliisityöhön. Monesti synonyymi huonoksi koetulle sisäilmalle on home, mutta syy saattaa löytyä mm. ilmastoinnin puutteellisuudesta, liian lämpimästä huoneilmasta, materiaali- ja välikäytävistä, huonekasveista, voimakkaista tuoksuista, pölyä keräävistä materiaaleista tai siisteystasosta. Toki myös kosteusvauriot, homeet ja mikrobit paljastuvat toisinaan ongelman lähteeksi.

Sisäilmaongelmien selvittely kunnan työpaikoilla on monen tahon yhteistyötä. Mukana on mm. tilapalvelu, työterveyshuolto, terveysvalvonta osassa kohteita, ulkopuolisten yritysten osaamista myös tarvitaan tutkittaessa ongelmien syitä.

Työnantajaa velvoittavat lait ja asetukset huolehtimaan työympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Tällöin on huomioitava mm. työturvallisuuslain seuraavat pykälät:

8 §	yleinen huolehtimis-, tarkkailu- ja toteuttamisvelvoite
10 §	vaarojen selvittäminen ja arviointi
32 §	työpaikan rakenteiden, materiaalien, varusteiden sekä laitteiden turvallisuus ja terveellisyys
33 §	työpaikan ilmanvaihto
32 §	kemialliset tekijät
40 §	biologiset tekijät

Kangasalan kunta työnantajana suhtautuu sisäilma-asioihin vakavasti. Kunnassa on sisäilmatyöryhmä, joka kokoontuu useita kertoja vuodessa, tarpeen mukaan. Sisäilmatyöryhmässä käsitellään kaikki tietoon tulleet työpaikat, joissa koetaan sisäilmaongelmaa. SISTRY:yn kuuluvat tilapalvelun edustajat, työsuojelupäällikkö, työsuojeluvaltuutetut, työterveyslääkäri, työterveyshoitaja ja terveystarkastaja. Tarpeen mukaan kutsuttuina on myös muita asiantuntijoita tai työpaikan edustaja.

Ongelmien korjaaminen

Talotekniikka on nykyään monimutkaista ja ”mitä enemmän liikkuvia osia sitä enemmän hajoavia osia” -toteamus pitää paikkansa. Suurin osa sisäilmaongelmista liittyy muuhun kuin home- ja kosteusvaurioihin. Syinä voivat olla puutteellinen tai epäkuntoinen ilmanvaihto, vaipparakenteen ilmvuodot tai rakennuksen yli- tai alipaineet. Yleensä sisäilmaongelmatiedon tultua tilapalvelu tutkii tilannetta ja tarkastaa myös ilmanvaihtojärjestelmän. Näin tekninen vika saadaan korjattua ja asia on kunnossa. Jos kyseessä ei ole tekninen vika asian käsittely menee monimutkaiseksi. Syynä voi olla: suunnitteluvirhe, rakennusvirhe, suunnitellusta poikkeava käyttö, huoltovirhe, vaurio, vanheneminen, kemialliset epäpuhtaudet, mikrobit, pöly, muut hiukkasmaiset epäpuhtaudet, siisteys, siivous, lämpö, kosteus, riittämätön ilmanvaihto, hiilidioksidi tai joku muu. Jotta tilanne saadaan korjattua, pitäisi tietää mikä oireet aiheuttaa.

Ongelman tunnistaminen

Kärjistäen voisi sanoa että täysin tervettä taloa ei ole olemassa, sillä jokaisesta talosta löytyy edellä lueteltuja ongelmia jos tarpeeksi tarkkaan tutkitaan. Ongelmana on se, että harvasta asi-

asta on kiistatonta mitattavaa raja-arvoa. Tutkimustietoa on vielä liian vähän ja osa siitäkin on kiistanalaista, myös viranomaisohjeistustakin on vähän. Mielenpitoita on paljon ja lisäksi alalla liikkuu väkeä joka yrittää tehdä rahaa ihmisten ongelmallisella tilanteella. Sisäilmaryhmässä pyrimme löytämään tutkimusmenetelmät jotka ovat yleisesti hyväksytyjä menetelmiä ja joissa tulosten tulkintaan on käytettävissä vertailuaineistoa ja viitearvot.

Tutkimusmenetelmien haasteet

Sisäilmanäytteen ottaminen ilmavirrasta suodatamalla on helppoa. Kuitenkaan sisäilmanäytteet eivät ole luotettavia, ja esim. STM:n mukaan niitä tulee käyttää harkitusti ja tehdä epävarmuustarkastelu. Tulokseen vaikuttaa vuodenaika, rakenteet, mikrobin tulo mm. ihmisten mukana. Hetkellinen ja paikallinen tulos ei kerro koko totuutta, sama mittausavo voi joissakin tapauksissa osoittaa välitöntä korjaustarvetta ja toisessa taas rakenteen normaalia toimintaa. Terveystieteiden haittojen kannalta tärkeää on tieto mikrobin laadusta. Valitettavasti mikrobin tunnistaminen luotettavasti on vaikeaa edes elektronimikroskoopilla. ”Puhtaassakin” ilmassa on monia erilaisia mikrobeja. Mitkä niistä ovat vaarattomia ja mitkä vaarallisia; entä sitten kun aletaan pohtimaan minkälaisissa pitoisuuksissa vaaralliset muodostavat terveydelle vaaratekijän.

Työterveyslaitos TTL ei suosittele mikrobitoksiinien määrittämistä työpaikoilla, ennen kuin saadaan enemmän tieteellistä tutkimukseen perustuvaa tietoa toksiinien esiintymisestä sisäympäristössä ja niiden yhteydestä oireiluun. Toksiisuuden määrittämistä pölystä ei voida käyttää terveyshaitan arvioinnissa.

VOC-yhdisteitä (haihtuvia orgaanisia yhdistei-

tä) muodostuu mikrobin aineenvaihdunnasta mutta niitä haihtuu myös rakennusmateriaaleista joten niitä ei voida käyttää mikrobikasvuston toteamiseen. Mittaus on kuitenkin käyttökelpoinen kun epäillään rakennusmateriaaleista aiheutuvia päästöjä tai hajuja, lisäksi STM:llä on asu-terveysasetuksessa selviä toimenpiderajoja. Mittauksen ongelmana on se, että pitoisuudet ovat niin pieniä, että esim. hiuksista haihtuvat shampoojäänteet saattavat pilata mittaukset.

Hiilidioksidin mittaus on helppoa ja sille on selvät raja-arvot. Mittauksella on päästy monen ilmanvaihto-ongelman jäljille, mutta muihin ongelmiin siitä ei ole apua.

Oirepäiväkirja on täyttäjän tunnollisuudesta riippuen hyvä keino paikallistaa ongelma-alueet.

Varmin ongelman tunnistamiskeino on rakenteiden avaaminen ja näytteenotto rakennusmateriaaleista. Vaatii kuitenkin suurta ammattitaitoa ja kokemusta tietää mitkä ovat kunkin rakenneratkaisun tyypillisimmät ongelmakohdat, kaikesta huolimatta näytteet joskus tulee otettua vääristä kohdista.

Korjaustoimien ongelmia

Ongelmien ratkaisuksi on tarjolla erilaisia korjauksia, koteloiteja, tiivistyksiä, kapseloiteja, desinfektio menetelmiä, pinnoituksia, ionisointia ja ilmanpuhdistimia. Korjaavien toimenpiteiden suuresta tarpeesta huolimatta niiden tehosta, turvallisuudesta ja terveyshyödydestä ei ole viranomaisohjeistusta, tutkimustietoa on vähän ja kokemuksetkin ovat ristiriitaisia.

Kun sisäilmaoireita alkaa esiintyä usein pyydetään ensiavuksi ilmanpuhdistinta. Kokemukset ovat kuitenkin ristiriitaisia: joitakin ilmapuh-

distin auttaa selvästi, joissakin tilanteissa taas oireet pahenevat. Tutkimustietoa on vähän ja esim. Turun yliopiston tutkimuksen johtopäätöksissä todetaan, että tarvitaan lisää tutkimuksia turvallisuuden osoittamiseksi. Ionisoinnin ei Kangasalla koettu ratkaisevan ongelmaa; desinfiointiaineet haihtuvat hengitysilmaan. Muut menetelmät sulkevat mikrobin tuloreitit mutta eivät poista ongelmaa, kasvusto saattaa jopa kiihtyä kun kosteuskaan ei pääse poistumaan. Jokaiseen ongelma-kohteeseen pitää löytää se toimiva ratkaisu. Valitettavasti ensimmäinen ratkaisu ei aina toimi ja kiinteistö palaa uudelleen sisäilmaryhmän asialistalle.

Tiedottaminen haasteena

Valtakunnallisesti tiedonkulun ongelmien on todettu olevan suurimpia kompastuskiviä sisäilma-asioissa. Sisäilmatilanteissa tiedontarve on valtava ja erilaisille huuhille sekä virheelliselle tiedolle on tilaa. Kun kyseessä ovat asiat missä terveys saattaa olla uhattuna, tunteet ottavat helposti vallan.

Sisäilmaryhmän periaatteena tiedottamisen suhteen on avoimuus. Valitettavasti tiedottaminen ei ole helppoa. Miten viestiä tunteita nostattavista terveysriskeistä sisältävistä asioista ymmärrettävästi, tehokkaasti ja vähättelemättä tai liioittelematta! Aina ei viestinnässä ehkä onnistuta hyvin ja parannettavaa on esimerkiksi siinä, että pitää tiedottaa silloinkin kun tiedottavaa ei ole.

Teksti: Kangasalan kunnan sisäilma-työryhmän jäsenet, työsuojeluvaltuutetut Marja Viitaniemi ja Harri Ahonen

Artikkeli on aiemmin julkaistu Kangasalan henkilökuntalehdessä Kangastus.

Mitä tuli tehtyä.

Uuden yhdistyksen avajaisjuhlat

”Ystävyys - yhdessä olemme enemmän”

Vietimme uuden yhdistyksen - Jyty Pirkanmaan - avajaisjuhlaa juhlavasti Tampereella Finlaysonin Siperiassa sijaitsevassa Bravo Plaza -juhlatilassa perjantaina 17.2. Tilaisuuden avasi itse-oikeutetusti puheenjohtaja *Kirsi Kuukkanen* ja nostimme maljat yhteisen huomisen puolesta, kuten Kirsi asian kiteytti.

Alkuun meitä viihdytti värikäs ja vauhdikas *Aira S. Amulin*, taiteilija Aira Samulinin kankea kaksoissisko Tampereelta, iloisten kohtaamisten ja avoimen kommunikoinnin puolestapuhuja. Stand upin ohessa juhlaväki patistettiin myös venyttelemään. Aira kehotti meitä laittamaan rinta rottingille, kellä se on.

Tarjolla oli monenlaisia maukkaita ja ruokaisia salaatteja, patonkia ja ruokajuomia. Jälkiruoka tietysti kahvia ja herkulliset leivokset.

Trubaduurina tilaisuudessa esiintyi *Olli Kärki*. Tämä loistava muusikko esitti akustisesti tunnettuja bluesin, soulin ja rockin klassikoita ja sai juhlaväen sankoin joukoin tanssilattialle.

Nähtiinpä yhtenä ohjelmanumerona vauhdikas letkajenkkin. Iloinen puheensorina jatkui tilaisuuden loppuun asti.

Sanna Saari

Mitä tuli tehtyä.

Pohjalaisia-ooppera

Tampereen Ooppera oli valinnut 70-juhlavuoden oopperaksi Pohjalaisia. Pohjalaisia oli myös Tampereen Oopperan ensimmäisen ensi-illan teos vuonna 1947.

Pohjalaisissa naiset ovat aina olleet vahvoja, mutta *Tuomas Parkkisen* uutuusversiossa heidän osuuttaan on korostettu. Ooppera on kertomus kolmesta vahvasta naisesta. Körttiläinen Maija katseli petollisena vieraita miehiä, ujoista Liisasta tuli seksistinen, Kaisa sentään säilyi maanläheisenä.

Lavastus oli pelkistetyn yksinkertainen. Näytämön laidoilla oli ovia, joista ravattiin sisään ja ulos. Tämä on jo moneen kertaan teatterissa ja oopperassakin käytetty ratkaisu. Ainakin minua tämä häiritsi. *Jussi Kamusen* valaistus oli kaunis, joka pehmensi lavastusta. Yksinkertaisen lavastuksen vastapainona olivat *Pirjo Liiri-Majavan* suunnittelemat upeat naisten puvut. Myös miesten kansallispuvut olivat komeita.

Pohjalaisissa ei koettu upeita aarioita, joita olemme tottuneet oopperoissa kuulemaan. Aariat korvautuivat kansanlauluilla, joita lauloivat sekä solistit että kuoro.

Kapellimestari *Anna-Maria Helsingin* johtamana Tampere Filharmonia soitti upeasti. Oopperan kuoroa luotsasi kiitetty *Heikki Liimola*.

Esityksen lopussa kuoro tuli lavalle pukujen hihoissa punaiset ja valkoiset nauhat viitaten tuleviin tapahtumiin. Ensi vuonna Tampereen Ooppera esittää *Jaakko Kortekankaan* oopperan *Veljeni vartija*, joka kertoo vuoden 1918 Suomesta ja sisällissodan dramaattisista tapahtumista Tampereelle. Tampereen Filharmonia johtaa *Santtu-Matias Rouvali*.

Kaikesta huolimatta Pohjalaisia Ooppera oli erittäin myönteinen kokemus.

Kulttuuriterveisin Veljeni vartija -oopperaa mielenkiinnolla odotellen, Tuula Jaskari-Malinen

Lähde kouluttautumaan!

Jytyliitto ja Jyty Pirkanmaa tukevat kaikkien jäsenten osallistumista koulutuksiin. Kannattaa siis lähteä mukaan erilaisille viikonloppukursseille tai ammatillisille opintopäiville. Ammatilliset opintopäivät ovat hyvä paikka oppia omaa työtä koskevia asioita ja verkostoitua saman alan osaajien kanssa.

Halutessasi osallistua liiton järjestämään koulutukseen ilmoitat siitä yhdistyksen toimistolle toimisto@jytypirkanmaa.fi. Kaikki kurssi-ilmoittautumiset käsitellään yhdistyksen hallituksen kokouksessa.

Pääsääntöisesti koulutuksiin ilmoitetaan jäsenrekisteri Jässarin kautta sähköisesti.

Ammatillisten opintopäivien osalta tulee jäsenen aina ensin kysyä, osallistuuko työnantaja kurssikustannuksiin.

Luottamusmieskoulutuksiin (ja muihin koulutuksiin, joiden kustannuksiin yhdistys ei osallistu) voi ilmoittautumiset laittaa suoraan eteenpäin, mutta niistäkin tulee ilmoittaa tieto toimistonhoitajalle, jotta toimintakertomukseen saadaan oikeat lukumäärät koulutuksiin osallistuneista.

Kurssikustannukset

Liiton kokonaan maksamat kurssit (kurssipaketti, majoitus, matkat) ovat esim.

- luottamusmiesten peruskurssit
- luottamusmiesten teemakurssit
- luottamusmiesten ja puheenjohtajien neuvottelupäivät
- yhteistoiminta- ja työsuojelukoulutukset
- Enemmän irti Jytystä
- Jytyä oppilaitoksiin

Yhdistys maksaa kaikille jäsenille suunnatut koulutukset ja viikonloppukurssit (kurssipaketin), joita liitto ei maksa. Jäsenelle jää maksettavaksi matkakulut ja mahdollinen 1-hengen huoneen hinnan erotus. Yhdistys korvaa vain 2-hh paketin.

Näitä kurseja ovat esim.

- ammatilliset opintopäivät (mikäli työnantaja ei maksa, näistä liitto maksaa matkakulut)
- työhyvinvointipäivät
- TJS:n kurssit
- jäsenen työhön liittyvät ammatilliset kurssit, joita voi verrata liiton ammatillisiin opintopäiviin.

Yhdistys maksaa järjestökoulutuksista **yhdistyksen aktiiveille** (agentit, hallitus, toimikunnat, luottamusmiehet) tehtävänsä liittyvien kurssien osalta kurssipaketin (halutessa myös 1hh) ja matkakulut Jytyn matkustussäännön mukaan.

Näitä kurseja ovat mm.

- Jytyn yhdistyspäivät
- yhdistystoiminnan peruskurssi
- uusien luottamusmiesten tapaaminen
- jäsenasianhoitajien ja taloudenhoitajien peruskurssi
- nuorisovastaavakurssi ja
- TJS:n kurssit

Edellytyksenä on, että olet ilmoittanut osallistumisestasi kurssille **etukäteen** yhdistyksen toimistolle ja ilmoittautunut kurssille asianmukaisesti ja ajoissa.

Mikäli olet epävarma täyttääkö haluamasi kurssi nämä ehdot tai haluat kurssille, jota ei ole mainittu, ota rohkeasti yhteyttä toimistonhoitajaan!

Ilmoittautumisohjeita

Lehden ilmestymisaikataulun ja tapahtumien ilmoittautumisaikojen vuoksi kaikki tapahtumailmoitukset eivät aina ehdi lehteen, joten kannattaa seurata kotisivujen tarjontaa.

Ilman lääkärintodistusta tai hallituksen hyväksymää pätevää syytä peruuttaminen tai peruuttamatta jättäminen antaa yhdistykselle oikeuden laskuttaa jäsenhinnan ja todellisten kustannusten välisen erotuksen ilmoittautujalta.

Riittävän ajoissa tehty peruutus katsotaan hyväksytyksi, mikäli jonossa on muita lähtijöitä. Tällöin jäsenhinta palautetaan.

Kevään hemmotteluhoidot jytymäisessä seurassa

Kosmetologikoulu LUMOAVA, Hämeenkatu 24

PÄIVÄHEMMOTTELUT (huomaa aika!)
keskiviikkona 10.5.2017 klo 12.30
tiistaina 16.5.2017 klo 12.30
Ilmoittautuminen aukeaa sunnuntaina 23.4. klo 10.00

ILTAPÄIVÄHEMMOTTELU
torstaina 18.5.2017 klo 16.30.
Ilmoittautuminen aukeaa sunnuntaina 30.4. klo 10.00

Hoitona valittavissa jalkahoito, kasvohoito tai käsihoito.

Ilmoittautuminen kotisivun kautta

<https://jytypirkanmaa.jytyliitto.net/ilmoittautumiset-tapahtumiin/> sekä maksu 10€ ilmoittautumisessa mainittuun eräpäivään mennessä yhdistyksen tilille: Handelsbanken FI14 3131 3001 8500 64.

Mukaan mahtuu 10 ensimmäiseksi ilmoittautunutta per kerta (päivällä 15 per kerta). Määrärajoitus on määritelty kosmetologikoulun puolelta. Ilmoittautuminen sulkeutuu kun määrä on täynnä.

Tulevia tapahtumia

Lähde jytyläisten mukaan musiikilliselle matkalle Tukholmaan 31.7.-2.8.2017

31.7. maanantai

Bussikuljetus Ikaalisista Tampereen kautta Helsinkiin. Laiva (Serenade) lähtee klo 17.

1.8. tiistai

Laiva saapuu Tukholmaan paikallista aikaa klo 9.30. **Opastettu kaupunkikiertoajelu** (2h) lähtee välittömästi n. klo 10. Kiertoajelu päättyy keskustaan, jonne halukkaat voivat jäädä ja osa jatkaa **ABBA-museoon** (2h). Bussi palaa museosta keskustaan, josta n. klo 16 siirtyminen Ariadne-hotelliin ja majoittuminen. Hotelliilta lähtö **Skansenille** klo 17.30. Ohjelma Skansenilla alkaa klo 20, mutta siellä on myös paljon muuta nähtävää. Ohjelman jälkeen bussi palaa välittömästi takaisin hotellille. Allsång på Skansen on ruotsalainen yhteislaulutapahtuma, joka lähetetään suorana tv-lähetystenä Tukholmassa sijaitsevan Skansenin Sollidenscenenen-lavalta. Ohjelmaa on lähetetty televisiossa 3. elokuuta 1979 alkaen ja se näkyy myös Suomessa Yle Fem -kanavalla.

2.8. keskiviikko

Varhainen aamiainen (kylmä) klo 5.30, jonka jälkeen siirtyminen laivaan (Baltic Princess). Hotelliilta pääsee kävelyputkea pitkin suoraan

laivaan, matkaa on kuitenkin joitakin satoja metrejä, joten kannattaa olla ajoissa. Laivassa tulee olla klo 6.45 ja laiva lähtee klo 7.10.

Laiva saapuu Turkuun klo 19.15 (Suomen aikaa) ja välittömästi kokoontuminen bussille. Tampereella ollaan n. klo 22.

Hintaan sisältyy:

- bussikuljetukset
- laivamatka B2-hytissä
- hotellimajoitus 2hh
- opastettu kiertoajelu
- sisäänpääsy Skansenille

Hintaan ei sisälly:

- ruokailut matkan aikana (pl. 2.8. aamiainen hotellissa)
- sisäänpääsy ABBA-museoon (195kr eli n. 24€)
- B1-hytti ja 1hh lisämaksusta 110€

Jäsenhinta: 130€

Ei-jäsenen hinta: 265€ (jos paikkoja jää, ilmoitetaan myöhemmin milloin ei jäsenet voivat ilmoittautua)

Ilmoittautuminen 31.5.2017 mennessä yhdistyksen kotisivun kautta sekä maksu yhdistyksen tilille: Handelsbanken FI14 3131 3001 8500 64. **Eräpäivä 31.5.2017.**

Ilmoittautuminen aukeaa sunnuntaina 23.4.2017 klo 10.00

Tulevia tapahtumia

Fantastinen Andrew Lloyd Webberin suurmusikaali 22.9.2017 Tampereen Teatterissa

Tampereen Teatterille on myönnetty lupa valmistaa maailmankuulusta musikaalista oma ainutlaatuinen versio! Tähän upeaan tilaisuuteen tarttuu ohjaaja Georg Malvius, jonka luotsaamana on syntynyt Tampereen Teatterin kaksi viimeisintä yleisön ja kriitikkojen rakastamaa menestysmusikaalia, Les Misérables ja Sugar – Piukat paikat.

Cats on valtava musikaali-ilmiö. Vuoden 1981 ensi-illan jälkeen se on rikkonut kaikki ennätykset, ja sen on nähnyt lähes 80 miljoonaa katsojaa ympäri maailman. Musikaalin kohokohta, Barbra Streisandinkin tulkitsema Memory on yksi kauneimmista ja tunnetuimmista musikaalisävelmistä.

Lähde mukaan teatteriin jytyläisessä seurassa!

Jäsenhinta 28€ (sis. lipun)
Mahdollinen väliaikatarjoilu tulee tilata itse teatterilta.

Mikäli tilaa jää, ilmoitamme myöhemmin myös ei-jäsenten mahdollisuudesta ostaa lippuja hintaan 58€.

Ilmoittautuminen 5.5.2017 mennessä sekä maksu yhdistyksen tilille: Handelsbanken FI14 3131 3001 8500 64. **Eräpäivä 5.5.2017.**

Ilmoittautuminen aukeaa sunnuntaina 23.4.2017 klo 10.00

Tilanne 10.4.2017

Kuukausi	Tilaisuus/tapahtuma	Päivä	Hallituksen kokoukset ja yhdistyksen kevät- ja syyskokous	Päivä	Jäsenlehtien aikataulu	Aineisto-päivä
Huhtikuu	Hemmotteluhoito, Tampere	27.4.	Hallituksen kokous	5.4.		
Toukokuu	Hemmotteluhoito, Tampere Likkojen lenkki	10., 16. ja 18.5. 20.5.	Kevätkokous	17.5.		
Kesäkuu	Valamon retki	9.-10.6.	Hallitus	7.6.	Jäsenlehti 3/2017 ilmestyy 12.6. alkavalla viikolla.	6.5.
Heinäkuu	Allsång på Skansen -risteily	31.7.- 2.8.				
Elokuu			Hallituksen kokous	23.8.		
Syyskuu	Suurmusikaali Cats, Tampere	22.9.				
Lokakuu			Hallituksen kokous	11.10.	Jäsenlehti 4/2017 ilmestyy 09.10. alkavalla viikolla.	1.9.
Marraskuu	Pulkkinen, Komediateatteri	10.11.	Syyskokous	29.11.		
Joulukuu			Hallituksen kokous	13.12.	Jäsenlehti 5/2017 ilmestyy 11.12. alkavalla viikolla.	3.11.

Lisätietoja tapahtumista yhdistyksen kotisivuilla: jytypirkanmaa.jytyliitto.net

Senioritoimintamme on käynnistynyt vilkkaasti heti alkuvuodesta. Ensimmäisessä tapaamisessa tammikuussa ideoimme kevään toimintaa ja vaihdoimme kuulumisia. Suomi 100 -vuotta vilahteli myös keskusteluissa, totta kai. Helmikuussa vietimme lämminhenkisen iltapäivän ystävänäpäivän merkeissä. Aiheena oli runot. Luimme mielirunojamme. Keväälle suunnittelimme retkeä Turkuun.

Maaliskuussa tutustuimme Sara Hildenin taidemuseossa *Jarmo Mäkilän* taidenäyttelyyn. Jarmo Mäkilä (s. 1952) kuuluu maamme arvostetuimpiin kuvataiteilijoihin. Monipuolisessa tuotannossaan Mäkilä on käsitellyt yhteiskunnallisia aiheita, maalaustaiteen historiaa, populaarikulttuuria, erotiikkaa ja miestä. Taidemaalarina tunnettu Mäkilä on ansioitunut myös sarjakuvataiteilijana, veistäjänä ja erilaisten installaatioiden tekijänä.

Näyttely oli kokonaisuudessaan vaikuttava ja mielenkiintoinen. Oppaan kertomana teokset

ikään kuin "avautuivat", sai mielikuvan, mitä taiteilija on teoksillaan minäkin vuosikymmenenä tahtonut ilmaista.

Kannatusjäsenet

Tervetuloa myös uudet kannatusjäsenet mukaan vireään toimintaamme. Kaikki yhdistyksen kannatusjäsenet voivat osallistua senioritoimintaan. Tapaamiset ovat vapaamuotoisia, vaihdamme kuulumisia ja keskustelemme ajankohtaisista aiheista. Tapaamisiin voi tulla silloin kun itselle sopii. Jos olet kiinnostunut toiminnastamme, niin laita minulle sähköpostiosoitteesi niin saat tietoa tapaamisistamme.

Mukavaa kevättä!

*Tuula Jaskari-Malinen
Tuula.jaskarimalinen@saunalahti.fi*

psst...
Mikäli et halua paperista vuosikalenteria jatkossa, käy merkitsemässä kalenteriesto yhdistyksen nettisivujen etusivulla!

Huom!
Tulossa Pulkkinen Tampereen Komediateatterissa syksyllä 2017

kuva: www.tampere.fi

Yhdistyksen luottamus- miehet 2017-2018

Yhdistyksen hallitus ja toimihenkilöt 2017-2018

Toimialue	Luottamusmiehet	Varaluottamusmiehet
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri PSHP	Sirkka Vienola, 03 311 693 98 sirkka.vienola@pshp.fi	Nina Hovila, 03 311 661 73 nina.hovila@pshp.fi
Tampereen ammattikorkeakoulu TAMK	Sirpa Nieminen, 040 801 6253 sirpa.nieminen@tamk.fi	Satu Kelhä, 040 801 6251 satu.kelha@tamk.fi
Tampereen kaupunkikonsernin vakuutuskassa	Tiina Jormalainen, 03 565 344 56 tiina.jormalainen@tampere.fi	Maria Tuohisto, 03 565 344 57 maria.tuohisto@tampere.fi
Tampereen Vuokra-asunnot Oy	Markku Virtanen, 0400 699 908 markku.a.virtanen@tampere.fi	Pirjo Reunanen, 0400 396 771 pirjo.reunanen@tampere.fi

Toimialue	Luottamusmiehet	Varaluottamusmiehet
Akaan kaupunki (plm)	Satu Kari, 040 335 3531 satu.kari@akaa.fi	Riitta Uotila, 040 587 2266 riitta.uotila@akaa.fi
Hämeenkyrön kunta (plm)	Raija Vuorinen, 040 748 9204 raija.vuorinen@hameenkyro.fi	Hanna Pentti, 040 777 1017 hanna.pentti@hameenkyro.fi
Kangasalan kunta		
Lempäälän kunta (plm)	Marika Mikama, 050 357 1548 marika.mikama@lempaala.fi	Juha Lampinen, 040 419 3988 juha.lampinen@lempaala.fi
Nokian kaupunki (plm)	Eija Koivu, 050 5991606 eija.koivu@nokiankaupunki.fi	Elina Autio vuorotteluvapaalla 7.5. asti
Urjalan kunta (plm)	Tuija Näppinen, 040 335 4368 tuija.nappinen@urjala.fi	
Valkeakosken kaupunki	Merja Virta, 040 543 5023 merja.virta@valkeakoski.fi	Terhi Helander, 0400 637 350 terhi.helander@valkeakoski.fi
Vesilahden kunta (plm)	Tuija Mäkinen, 0400 834 638 tuija.makinen@vesilahti.fi	Merja Vallin merja.vallin@vesilahti.fi
Ylöjärven kaupunki (plm)	Anne Kovero, 040 133 1435 anne.kovero@ylojarvi.fi	

Tampereen kaupunki

Toimialue	Luottamusmiehet	Varaluottamusmiehet
Koko kaupunki (plm)	Aino Hirvonen, 040 801 2772 aino.hirvonen@tampere.fi	Sari Suokas, 040 806 2284 sari.suokas@tampere.fi
Konsernihallinto, Koppari, Kaupunkiympäristön palvelualue	Lauri Erma, 040 806 2608 lauri.erma@tampere.fi	Jarkko Koskinen, 040 806 2962 jarkko.koskinen@tampere.fi
Hyvinvointipalvelut		
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, Psykososiaalinen tuki, Vastaanotto toiminta	Jaana Niemelä, 040 806 2382 jaana.niemela@tampere.fi	Reetta Salmijärvi, 040 806 2542 reetta.salmijarvi@tampere.fi
Sairaala -ja kuntoutuspalvelut, Ikäihmisten palvelut	Sari Suokas, 040 806 2284 sari.suokas@tampere.fi	
Kasvatus- ja opetuspalvelut, Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, Sara Hildénin museo	Marja Rousio, 040 704 5884 marja-riitta.rousio@tampere.fi	
Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualue, Liikelaitokset	Laura Kauhala-Ala-Kapee, 040 801 2602, laura.kauhala-ala-kapee@tampere.fi	

PUHEENJOHTAJA

Kirsi Kuukkanen
044 025 1269
puheenjohtaja@jytypirkanmaa.fi

VARASINAINEN JÄSEN

Elina Autio
040 7197070
mummeli68@gmail.com

Aino Hirvonen
040 801 2772
aino.hirvonen@tampere.fi

Laura Kauhala-Ala-Kapee
040 801 2602
laura.kauhala-ala-kapee@tampere.fi

Arja Kvist
040 800 4824
arja.kvist@tampere.fi

Maarit Mäkiäho
040 721 2706
maarit.makiaho@valkeakoski.fi

Tiina Mäkinen
040 133 6551
tiina.makinen@kangasala.fi

Sirpa Nieminen
040 801 6253
sirpa.nieminen@tamk.fi

Tarja Ruukala
040 133 6643
tarja.ruukala@kangasala.fi

Sirkka Vienola
03 311 693 98
sirkka.vienola@pshp.fi

Raija Vuorinen
040 748 9204
raija.vuorinen@hameenkyro.fi

VARAPUHEENJOHTAJA

Aino Hirvonen
040 801 2772
aino.hirvonen@tampere.fi

VARAJÄSEN

Samuliina Tukiainen
040 706 0597
samuliina.tukiainen@nokiankaupunki.fi

Sari Suokas
040 806 2284
sari.suokas@tampere.fi

Marja Rousio
040 704 5884
marja-riitta.rousio@tampere.fi

Marja Löytökorpi
040 718 7033
marja.loytokorpi@tampere.fi

Heli Rautanen
0400 718 664
heli.rautanen@jytyliitto.fi

Leila Wiss
040 133 6778
leila.wiss@kangasala.fi

Teija Helin
040 801 6249
teija.helin@tamk.fi

Pirjo Tulenheimo
040 133 6723
pirjo.tulenheimo@kangasala.fi

Anneli Korja
03 311 679 88
anneli.korja@pshp.fi

Tiina-Riitta Rinne
050 303 789
tiina-riitta.rinne@hameenkyro.fi

YHDISTYKSEN TOIMISTO

Toimistonhoitaja Birgit Virkkunen
Hämeenkatu 5 A, 5. krs, 33100 Tampere
03 212 0269

*Aurinkoista
kevättä
kaikille!*